

Näyte 67: Kalmismaalla itketty itku muisteltuna sekä itkusanojen merkityksiä, kertoen (Paatene)

Sanon...

Voi angehen mamažen i allizet
kui kergivöllä mamažellan´i
kevätkelizet roitah
ni kargija mamažen allizet
kui virdadogut avavutah ni
virdadoguzissa
linduzet rubetah laulelomah
Kurda mamažen allizet
kuunnelgoo kargija mamažen
eigo kurda mama ni kuštapäi kugaha
kezälinduzien keralla
kergivö mamani
kezeö vastolomah tulou
možet inhu mamani
tiän ihozien luoksi tuloo
Do oitah kargijala mamažellan´ kahet vuoduot
kladbištšamuahuzilla olla
n´i možet oneh-maman´i teidä tulou t´iijuštelomah,
libo malgivo-maman´i tiän
kevätkel´yzill`ä tulou abunikkaziksi
kurd`a-maman´i kukkozilla auttamah,
angeh-maman´i allizien abuziksi možet tulou.

(Keskustelua)

Haastateltava: Kačo itkusanoissa, siinä ei ei sanota `lapsi´ a sanotah toizilla sanoilla...

Haastattelija: Alliziksi

Haastateltava: Allizet...

Haastattelija: Sanotah tyttölöi alliziks, brihaččuloi aigomazeksi... Musikkoi sanotah aigomazeks

Haastateltava: Tyttölöi, akkoi sanotah allizeksi. Angehen mamazen allizet...

Haastattelija: No mit ollah kukkozet?

Haastateltava: Kukkozet ollah ne poigazet, poigoo kun o. Poigie sanotah...

Haastattelija: I mit ollah... pal´ l'omamazen... Parmomazet...

Haastateltava: No parmomazet ollah lapset.

(Lapselle jutustelua)

Haastateltava: Pal´ l'omamazen parmomazet...

Haastattelija: Ne ollah... Mit ollah ne?

Haastateltava: Ne ollah poigalapset.... no... a tytöt lapset ollah allizet, kanazet... kaikkie tabah sanotah.

Haastattelija: No mi on inhu... inhurukkazet?

(Pohdintaa, lapseen viittaavaa)

Haastattelija: No mi on angeh? Angeh mamani...

Haastateltava: Angeh mamani... No kargie maman... dai angeh mamanei. Armas mamani...
katkkie loaduh on sanat. Kai ne yhteh männäh sid... Kai sanat yhteh männäh...

Haastattelija: No sie sanoit `näillä kangasmoahuzilla´. No se on...?

Haastateltava: Kangasmoahuzilla... No...

Haastattelija: Mi on se?

Haastateltava: Kangasmoahuzilla ka kangasmoahut meilä kladbištša – kangasmuahut... Näil ku
on kuiva pesku moa... semmoin´ kangasmuahut, kladbištšamo, kangas kladbištšamuahut

Haastattelija: No itkusanazet, itkusanazissa kuin oma ukko... kuin sanotah omua ukkuo?

Haastateltava: Omua ukkou sanotah ottamien omenaine. Mie vet sanoin siula ottamien omena...
Oi ottamien omenain´ ... Hiän oli: ottamien omena...

(Väliääniä)

Haastateltava: No kuin sie sanot omua muamuo?

Haastattelija: Omua muamuo valgie mamene... Valgeil ilmazil peälä azettaja valgie, hyvä
mamazeni...

(Välisanoja)

Haastattelija: No oma toatto mi on?

Haastateltava: Olova tatazeni, olovien ilmazien pellä azettaja olova hyvä tatazeni...

(Välisanoja, jutustelua)

Haastattelija: Sie sanoit `siilazilla siivotoi mamani´ ... Mi on siilazilla...

Haastateltava: Ka siilazilla vägi, omilla vägizillä, se jo on siilane. Omilla vägizillä, niin vet ei sua sanuo... vägizillä, pidäy sanuo omilla siilazilla. No... Siivottomilla siilazilla, mie kun vähän alla puolella karvotin ga siivottomilla siivozilla... --- Ku olizin nelläskymmenessä vuoves karvattan – kačo vain kun...

Haastattelija: No mit ollah sujendamazet?

Haastateltava: Sujendamazet... Ka sujendamazet ollah kai ne lapset.... sujendamazet.

Haastattelija: No sie sanoit vielä `sugejen ilmazien piälä´ ... Mit --

Haastateltava: Sugejen ilmazen piälä... Sujendamazet azeteldu no.... Sugeijien ilmazieni piälä... Ka suuren ilmain piälä, ga... Suuren ilmain piäle vet on heät luajittu vain tuota- kannetut. Vet on ilma suuri. A ei sua sanuo `ilmalla´. Pidää toizeh tabah sanuo. Samanmoizet sanazet.

Haastattelija: Vielä oli siula... `liänimäzet´.

Haastateltava: Liänimäzet... Liänimäzet lapset liänityt.

Haastattelija: No mistä se sana tulou?

Haastateltava: Ka se sana tulou--. Miän toizeh tabah... Liänityt liänimäzet. No omani liänityt liänimäzet, omani lapset. Vierahie lapsie ei sanuo, omie-

Haastattelija: No mi sana on `leinä´?

Haastateltava: Leinä... Leinä mama, leinä mamani... Leivät, leinämamane leivitteli. Sugie mamane suloiili. Armas mamani armasteli. Kai ne sanat ollah...

Haastattelija: No mi on se `malgivo´?

Haastateltava : Malgivo mamani, maile ilmoile piäle luadija malgiva mamane

Haastattelija: No mit ollah sigivöt?

Haastateltava: Sigivöt, ka lapset. Lapset, sigivöt...

Haastattelija: Voitko sanoa koissa lapsila, sos tulgua sigivöt? Et voi...

Haastateltava: Ka lapsila en voi sanuo potamusta nimet ollah heilä, nimilöilä sanon.

(Toistelee, puhelua)

Haastattelija: Ka sie sanoit `kuivila kuskapalazilla´ ...

Haastateltava: Kuivila kuskapalazilla...

Haastattelija: Mit ollah kuskapalazet?

Haastateltava: No ne leibät, kuskapalazet... Kui ne ollah ja ne leivät on kuskapalazet, potamusta ka ei ollu sillon leibiä voinan jällil, pidi niil palazila kazvattoa. Omua leibie ei kazvanu, a mistä suat palazen, ni sen lapsila, kuivala kuskapalazella... no... näi ollah...

Metatiedot:

Tekijä: Haastattelijana VP, haastateltavana AK

Omistaja: Kotimaisten kielten keskus (Kotus)

Käyttöehto: Muu käyttöehto: Äänitettä ei saa luovuttaa edelleen, muokata tai äänitteen sisältöä julkaista sitaattioikeutta laajemmassa määrin.

Äänitettä koskevat arkiston käytösäännöt

https://www.kotus.fi/palvelut/arkistot/nauhoitearkiston_kayttosaannot_ja_aineiston_tilaaminen

Ladattavuus: Ei

Lähde: Suomen kielen nauhoitearkisto, 10155_2az, Kotimaisten kielten keskus